

Књига предмета
студијски програм - Специјалиста струковна медицинска сестра

Редни број	Шифра	Назив	Ужа научна, уметничка односно стручна област	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1.	СМС11	Стандарди интензивне неге	здравствена нега	1	30	30	0	0	6
2.	СМС12	Интрахоспиталне инфекције	превентивна медицина	1	30	30	0	0	6
3а	СМС13а	Здравствена нега у интернистичким гранама	здравствена нега	1	60*	75*	0	0	10*
3б	СМС13б	Здравствена нега у хируршким гранама	здравствена нега	1	60*	75*	0	0	10*
4.	ЗАЈ10	Методе истраживачког рада	менаџмент и бизнис	1	30	15	0	0	3
5.	СМС21	Ургентна стања и трансфузиологија	здравствена нега	2	60	45	0	0	8
6а	СМС22а	Технике инструментирања	општемедицински	2	60*	60*	0	0	9*
6б	СМС22б	Палијативно збрињавање	здравствена нега	2	60*	60*	0	0	9*
7а	ЗА23а	Пословни енглески језик	енглески језик	2	45*	45*	0	0	4*
7б	ЗА23б	Комуникацијске вештине	менаџмент и бизнис	2	45*	45*	0	0	4*
8.	СМС24	Стручна пракса	здравствена нега	2	0	0	0	60	8
9.	СМС25	Завршни рад - истраживачки рад	здравствена нега	2	0	0	СТИР 45	0	3
10.	СМС26	Завршни рад - израда и одбрана	здравствена нега	2	0	0	0	45	3
УКУПНО									60

Напомена: исказан је укупан број часова у семестру

*изборни предмет, бира се један од два понуђена

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Стандарди интензивне неге			
Наставник: Милош Војиновић, Владимир Милосављевић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета: Студенти треба да стекну основна теоретска и практична знања из интензивног лечења комплексних и критично оболелих и повређених пацијената, односно пацијената са угроженим или заустављеним виталним функцијама, чиме се образују за професионални рад у одељењима интензивног лечења и неге.			
Исход предмета: На крају теоријске и практичне наставе сваки студент ће бити способан да у потпуности овлада извођењем различитих интензивних процедура у оквиру интензивистичког тима и обезбеди максималну сигурност пацијената и спречи многобројне могуће компликације.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Историјски развој, појам и дефиниција интензивног лечења. Организација, специфичности и стручни тим - улога и место струковне медицинске сестре – специјалисте клиничке праксе. Дефиниција критично оболелих и повређених пацијената и најчешћа обољења. Критеријуми за пријем и отпуст из ЈИЛ. Шок – појам, дефиниција, узроци и врсте, терапија. Инфекција, сепса, СИРС и МОДС – дефиниције, узроци, патофизиологија, клиничка слика, терапија. Траума и тешка траума – дефиниција, етиологија, патофизиологија, клиничка слика и терапија. Кардиоваскуларна обољења – акутна слабост срца, акутни коронарни синдром. Респираторна обољења - акутна респираторна слабост, акутни респираторни дистрес синдром, тешка астма, тромбоемболија плућа. Обољења ЦНС – мождани удар, кома, епизодни губици свести и гастроинтестиналног тракта-акутна крвављења. Обољења бубрега – акутна бубрежна слабост. Надзор - мониторинг и лечење пацијената који дишу спонтано. Надзор и лечење пацијената на механичкој вентилацији. Основни принципи надокнаде циркулаторног волумена. Седација, аналгезија, мишићна релаксација. Примена лекова за подршку кардиоваскуларне, респираторне, функције бубрега и централног нервног система. Антибиотска терапија. Ентерална и парентерална исхрана.			
Практична настава:			
Упознавање са организацијом одељења. Мониторинг у интензивном лечењу и нези. Одржавање пролазности дисајног пута, надзор и лечење болесника на механичкој вентилацији. Припрема и примена лекова за седацију, аналгезију, мишићну релаксацију и лекова за подршку разним функцијама организма. Припрема и примена средстава за надокнаду крвног волумена. Припрема и примена препарата за ентералну и парентералну исхрану и антибиотика. Интрахоспитални транспорт.			
Литература			
1. Стојадинов-Илић М, Јашовић Б, Исаковић Љ. Здравствена нега у интерној медицини, (измењено и допуњено издање), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2021. ИСБН 978-86-87255-64-7			
2. Стојадинов-Илић М, Секулић А, Јашовић Б. Здравствена нега (измењено и допуњено издање), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2021. ИСБН 978-86-87255-58-6			
3. Jović M, Ranković M. Intenzivno lečenje: praktikum veština Fakultet medicinskih nauka Univerziteta, Kragujevac; Institut za kardiovaskularne bolesti „Dedinje“, Beograd, 2024.			
4. Jović M, Jakovljević V, Janković I, Vitošević I., Intenzivno lečenje, Fakultet medicinskih nauka Univerziteta, Beograd 2023.			
5. Вучовић Д. Интензивна терапија, Графопан, 2016.			
6. Калезић Н. и сар. Иницијални третман ургентних стања у медицини (2. измењено и допуњено издање), Медицински факултет, Београд 2016.			
7. Драгошев-Јањић Г, Интензивна нега: савремени принципи, Ниш, 2013.			
8. Гвозденовић Љ. ур. Шок, Медицински факултет Нови Сад, Нови Сад 2013.			
9. Ромић П. Интензивна терапија, Виша медицинска школа у Туприји, Туприја, 2008.			
Број часова активне наставе: 4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе:			
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, вежбе, демонстрација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра
Назив предмета: Интрахоспиталне инфекције
Наставник Весна Слеччевић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета: Научити дефиницију, класификацију и епидемиолошке карактеристике болничких инфекција; упознати се, у односу на тип здравствене установе, са најризичнијим местима за настанак интрахоспиталних инфекција; упознати се са најчешћим изазивачима интрахоспиталних инфекција; научити значај превенције болничких инфекција у свакодневном раду свих здравствених установа; научити основне принципе надзора над болничким инфекцијама и поделу надзора; научити мере за спречавање и сузбијање болничких инфекција; усвојити став да при примени лекова треба следити водиче добре праксе.
Исход предмета: Стицање неопходних знања о организацији контроле болничких инфекција; најважнијим процедурама везаних за негу и лечење болесника; значају праћења болничких инфекција; значају едукације особља за контролу болничких инфекција; праћењу потрошње и рационалној примени антибиотика.
Садржај предмета Теоријска настава: Опште напомене о интрахоспиталним инфекцијама (дефиниција, значај обољења, епидемиолошки подаци). Сагледавање болничких инфекција са различитих аспеката: етиолошког, епидемиолошког, клиничког, дијагностичког и терапијског. Организација контроле болничких инфекција и примена најважнијих мера у њиховој превенцији и сузбијању. Праћење и сузбијање епидемија болничких инфекција. Етиолошки узрочници интрахоспиталних инфекција. Извор и путеви преношења болничких инфекција. Фактори ризика за настанак интрахоспиталних инфекција. Класификација болничких инфекција према анатомској локализацији. Интрахоспиталне инфекције плућа (нозокомијалне пнеумоније). Нозокомијалне уринарне инфекције. Нозокомијалне бактеријемие и сепсе. Инфекције оперативног места. Дијагностика интрахоспиталних инфекција. Терапијски приступ нозокомијалним инфекцијама. Утицај интрахоспиталних инфекција на ток и исход болести.
Практична настава: Упознавање са дефиницијом кључних термина за епидемиолошки надроз над болничким инфекцијама; Упознавање са Одлуком о мерама за заштиту од ширења заразних болести унутар здравствених установа, других правних лица и предузетника који врше здравствену делатност; Сагледавање најважнијих фактора ризика за настанак болничких инфекција; Упознавање са најважнијим дијагностичким процедурама које се спроводе у циљу етиолошког разјашњења интрахоспиталних инфекција; Изолација болесника као мера спречавања и сузбијања интрахоспиталних инфекција; Најважније мере заштите болничког персонала у спречавању и сузбијању интрахоспиталних инфекција; Најважнији принципи борбе против стварања резистентних болничких сојева бактерија; Мере усмерена ка борби против контаминације болничке средине; Упознавање са најважнијим карактеристикама интрахоспиталних инфекција: у јединицама интензивне неге и терапије; на хируршким одељењима; на гинеколошко-акушерским одељењима; на инфективним одељењима; на педијатријским одељењима; Најважнији принципи едукације болничког особља у целу спречавања и сузбијања болничких инфекција; Упознавање са најчешћим неинфективним узрочницима повишене температуре у хоспитализованих болесника.
Литература 1. Аврамовић Д, Слеччевић В, Лазић С, Шегрт З, Пејовић Ј. Имунологија. Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2025. ИСБН: 978-86-87255-85-2 2. Лазић С, Слеччевић В. Специјална епидемиологија, скрипта са допунама и изменама, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2022. 3. Војводић К, Милановић С, Слеччевић В. Практикум из специјалне епидемиологије, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2021. 4. Мршуља А. Интрахоспиталне инфекције, скрипта, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2018. 5. Макуц З, Даутовић Ж. Контрола вектора заразних болести, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2016. ИСБН: 978-86-87255-34-0 6. Макуц З, Даутовић Ж. Основи дезинфекције, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2015. ИСБН: 978-86-87255-31-9 7. Милановић С, Војводић К. Специјална епидемиологија, практикум за извођење наставе, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2015. 8. Ракић В, Боричић К, Пауновић К. Препоруке за спровођење мера хигијене и превенцију инфекција, Институт за јавно здравље Србије "Др Милан Јовановић Батут", Београд, 2023. 9. Марковић-Денић Љ. Европски центар за превенцију и контролу болести Стокхолм Болничке инфекције: дефиниције, приручник, Министарство здравља Републике Србије, Београд, 2022. 10. Поповска Јовичић Б. Практикум из инфективних болести: клинички синдроми у инфективним болестима, Факултет медицинских наука Универзитета, Крагујевац, 2022. 11. Brkić S, Turkulov V. Infektivne bolesti, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2022. 12. Mijović B, Mijović B, Bojanić J, Marić V, Stanić S. Hospitalna epidemiologija, Medicinski fakultet, Foča, 2019.

13. Максимовић М. Превенција интрахоспиталних инфекција, Висока здравствена школа струковних студија, Београд, 2012.
14. Дрндаревић Д, Јанковић С. Болничке инфекције, Дефиниције, Институт за заштиту здравља Србије „Др Милан Јовановић Батут“, Београд, 2008.
15. Гајовић О. Интрахоспиталне инфекције у јединици интензивне терапије, Медицински факултет, Крагујевац, 2005.

Број часова активне наставе: 4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Здравствена нега у интеристичким гранама			
Наставник: Милош Војиновић, Александра Крстић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: /			
Циљ предмета: Упознавање студената са сложеним дијагностичким и терапијским процедурама, компликацијама и њихово решавање, клинички пут болесника и здравствена нега у оквиру стандарда за оболеле у свим интеристичким дисциплинама.			
Исход предмета: Студент ће усвојити знања и овладати вештинама здравствене неге за интеристичке болеснике а тако и бити спремн да активно учествује у свим процесима превенције, лечења и пехабилитације оболелих.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Квалитет здравствене неге, етички принципи и ставови у раду са интеристичким болесницима, целовит приступ према оболелима. Интензификација постижећег знања код студената у вези интеристичких проблема, инвазивне дијагностичке процедуре код оболелих од кардиолошких, пулмолошких, хематолошких, гастроентеролошких, ендокринолошких и нефролошких болести, специфичности у тераписким процедурама код кардиолошких, пулмолошких, хематолошких, гастроентеролошких, ендокринолошких и нефролошких болесника. Обрада и анализа клиничког пута оболеле особе кроз интеристичке дисциплине од нивоа препознавања првих знања и симптома који се везују за болести па до отпуста из болнице. Едукација и здравствено васпитање за интеристичке болеснике по медицинским дијагнозама. Основне карактеристичне епидемиологије и етиологије интерних болести. Анализа и упоређивање лабораториских параметара у одређеној медицинској дијагнози и то: биохемиске анализе, хематолошке анализе, ендокринолошке анализе, имунолошке анализе, вирусолошке анализе, гасне анализе (артеријска и капиларна крв) телесних течности (перикардна, плеурална, синовијалне течност) и урина и спутума, туберкулозних маркера, анализа имунолошких антитела као и коронарних ензима. Континуитет остваривања квалитета живота за оболелог од хроничне болести. Стандарди здравствене неге у свим дисциплинама.			
Практична настава:			
Упознавање студената са наставном базом, упознавање са организацијом рада и структуром. Увођење студената у проблем вежби и реализација истих по стандардизованој методологији, активно учешће студената у реализацији дијагностичких, тераписких процедура и мониторинга оболелих на свим нивоима здравствене неге. Вођење студената кроз клинички пут оболелог са фокусом на критичне временске интервале а у вези здравља и презивљавања оболеле особе. Припрема студената за едукацију и здравствено испитање оболелог и чланова породице. Упознавање студената са садржајем болесникове документације која је резултат дијагностичких података. Потребни ресурси за остваривање квалитета живота оболелог. Реализација здравствене неге по стандардима и евалуација истих на крају реализације.			
Литература			
1. Стојадинов-Илић М, Јашовић Б, Исаковић Љ. Здравствена нега у интерној медицини, (измењено и допуњено издање), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2021. ИСБН 978-86-87255-64-7			
2. Стојадинов-Илић М, Секулић А, Јашовић Б. Здравствена нега (измењено и допуњено издање), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2021. ИСБН 978-86-87255-58-6			
3. Стојадинов-Илић М, Јашовић Б, Исаковић Љ. Интерна медицина (измењено и допуњено издање), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2021. ИСБН 978-86-87255-61-6			
4. Богдановић Васић С, Манојловић С, Максимовић. Здравствена нега: збирка задатака, радна свеска, С. Богдановић Васић Шабац, 2024.			
5. Đurić M i sar. Interna medicina: za studente zdravstvene nege, 4. preštampano izd, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2023.			
6. Jovanović D. Repetitorijum iz interne medicine: nastavni materijal za studente visoke zdravstvene škole strukovnih studija: za predmet Interna medicina, Visoka zdravstvena škola strukovnih studija "Medika", Beograd, 2023.			
7. Бошковић С. Здравствена нега у интерној медицини, Висока здравствена школа струковних студија, Београд, 2014.			
8. Стаменовић М. Здравствена нега у интерној медицини I и II, Висока медицинска школа струковних студија, Туприја, 2012.			
9. Ambrose SM, Barnes EM, Borton LD. et al. eds. Сестринске процедуре, 4th ed, Data status, Beograd, 2010.			
Број часова активне наставе: 9	Теоријска настава: 4	Практична настава: 5	
Методe извођења наставе			
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, вежбе, дискусија, анализа докуменатције, демостарција.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Здравствена нега у хируршким гранама			
Наставник: Милош Војиновић, Владимир Милосављевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: /			
Циљ предмета: Стицање знања о организацији спровођења здравствене неге, оболења и повреда, органа и система. Стицање знања о методама и организацији спровођења клиничког испитивања, дијагностичких поступака, преоперативне, периоперативне и постоперативне здравствене неге.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за пружање високог степена здравствене неге у свим областима хирургије, за организовање и спровођење збињавања оболелих и повређених у општим и специфичним хируршким гранама.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Норме, стандарди и принципи здравствене неге у хирургији. Општи део наставе: принципи асепсе и антисепсе, инфекције у хирургији, збрињавање повређених у ванредним условима и принципи примене трансфузије. Специјални део наставе: организација и спровођење здравствене неге у свим хируршким гранама.			
Практична настава: Практична примена стеченог знања из здравствене неге у свим областима хирургије.			
Литература			
1. Стојадинов-Илић М, Секулић А, Јашовић Б. Здравствена нега (измењено и допуњено издање), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2021. ИСБН 978-86-87255-58-6			
2. Војиновић М. Здравствена нега у хируршким гранама, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2018. ИСБН 978-86-87255-39-5			
3. Војиновић М. Хирургија са ортопедијом, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2014. ИСБН 978-86-87255-28-9			
4. Митић С., Здравствена нега у хирургији, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2013. ИСБН 978-86-87255-27-2			
5. Богдановић Васић С, Манојловић С, Максимовић С. Здравствена нега: збирка задатака, радна свеска, С. Богдановић Васић, Шабац, 2024.			
6. Simić AP, Grujičić D, Spasovski D. Hirurgija sa anesteziologijom, 2. izd, Medicinski fakultet Univerziteta, Beograd, 2023.			
7. Aćimović M, Maksimović Ž, Hirurgija: udžbenik za studente, 6. izd, Medicinski fakultet Univerziteta, Beograd, 2019.			
8. Терзић Н., Здравствена нега у хирургији, Београд, 2013.			
9. Игњатовић Д., Принципи здравствене неге у хирургији, Висока медицинска школа струковних студија, Ћуприја, 2012.			
10. Тијанић М., Ђурановић Д., Рудић Р., Миловић Љ., Здравствена нега и савремено сестринство, Пето издање, Београд, Научна КМД, Београд, 2010.			
11. Баљозовић А., Јојкић К., Хити Р., Баљозовић Н., Здравствена нега II, Завод за уџбенике, Београд, 2007.			
Број часова активне наставе: 9		Теоријска настава: 4	Практична настава: 5
Методe извођења наставе			
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, вежбе, анализа и дискусија, студија случаја, демонстрација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Методе истраживачког рада			
Наставник: Сања Миленковић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: /			
Циљ предмета: Оспособити студента да током теоријске наставе овлада методологијом истраживања у здравству. Оспособити студента да прати резултате истраживачких радова, да препозна вредност таквих радова и посебно разуме њихове апликативне вредности.			
Исход предмета: Способност планирања и извођења стручних истраживања. Способност писања стручних радова и припреме за публикацију. Стицање вештине критичког приступа истраживању. Имплементација стеченог знања у пракси.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Сазнања о науци, научницима и истраживачким идејама. Историјски развој научне методе. Претраживање литературе, цитирање литературе. Истраживачки процес, процес планирања истраживања, типови и избор истраживачког дизајна, дефинисање и постављање истраживачког питања, формулисање истраживачке хипотезе. Студијски узорак – тип и величина, опсервација. Писање истраживачког протокола, спровођење истраживања. Описивање, анализа и интерпретација резултата истраживања, описивање и анализа резултата квалитативних и квантитативних студија. Етика научног истраживања, истраживања у вези нових фармацеутских производа. Комуникација о резултатима истраживања: оригиналан научни чланак. Публиковање научног чланка, етика публиковања у биомедицини. Комуникација о резултатима истраживања, како читати научне чланке, остали научни написи, ревијални чланак. Усмена презентација, постер презентација. Пројектни менаџмент у науци и истраживању, шта је пројекат у науци и истраживању? Принципи пројектног менаџмента, како написати пројекат? Пројектни менаџмент у науци и истраживању, управљање пројектом, планирање реализације пројекта. Праћење, контрола и извештавање о реализацији пројекта.			
Практична настава: Обрада наставних садржаја из теоријске наставе кроз практичну наставу.			
Литература			
1. Миленковић С, Војводић А. Методе научног рада, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2019. ИСБН: 978-86-87255-47-0			
2. Radić V. Metodologija naučnog istraživanja, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2023.			
3. Nikolić Z. Metodologija naučnog istraživanja Univerzitet Privredna akademija, Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad, 2023.			
4. Денић Н, Златковић ДМ, Анђелковић МЖ. Методологија научно-истраживачког рада: увођење у методологију научно-истраживачког рада – општи приступ Универзитет "Унион - Никола Тесла", Факултет за информационе технологије и инжењерство: Универзитет "Унион - Никола Тесла", Факултет за пословне студије и право, Београд, 2023.			
5. Puvača N. Metodologija naučnoistraživačkog rada, Univerzitet Privredna akademija, Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment, Novi Sad, 2022.			
6. Radić V, Majstorović K. Metodologija naučnog istraživanja, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2022.			
7. Стојановић-Јовановић Б. Основи методологије истраживања у сестринству, Висока здравствена школа струковних студија, Београд, 2022.			
8. Mentus Kandić T. Metodologija naučnog istraživanja sa osnovama statistike Univerzitet, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Izdavački centar (ICF), Beograd, 2020.			
9. Белић Б, Цинцовић М. Методе научног рада, Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду, 2020.			
10. Radić V, Majstorović K. Metodologija naučnog istraživanja, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2020.			
11. Vuković M, Štrbac N. Metodologija naučnih istraživanja, Tehnički fakultet Univerziteta u Beogradu, Bor, 2019.			
12. Чукановић Каравидић М, Каравидић С. Методологија научних истраживања, Висока школа за пословну економију и предузетништво, Београд, 2019.			
Број часова активне наставе: 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе: Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, анализа и дискусија, вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра
Назив предмета: Ургентна стања и трансфузиологија
Наставник: Милош Војиновић, Драгица Вучелић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 8
Услов: /
Циљ предмета: Стицање теоријских знања о нези болесника у одељењима - јединицама интензивног лечења (ЈИЛ) и вештина у циљу практичне примене стечених знања у раду са критично оболелим и повређеним пацијентима. Стицање основних теоретских и практичних знања из области трансфузиологије - области имунохематологије и имуногенетике, основним принципима усмерене и компонентне хемотерапије, неповољним ефектима хемотерапије и терапијском приступу при појави истих
Исход предмета: На крају теоријске и практичне наставе сваки студент ће бити способан да у потпуности овлада извођењем различитих интензивних процедура у оквиру интензивистичког тима и примене трансфузија и обезбеди максималну сигурност пацијената и спречи многобројне могуће компликације.
Садржај предмета Теоријска настава: Историјски развој неге болесника и здравствене неге. Организација, специфичности и стручни тим у одељењу интензивног лечења – улога и место струковне медицинске сестре-специјалисте клиничке праксе. Пријем болесника у ЈИЛ и стандарди за процену психо-физичког стања. Примена проширеног мониторинга и одржавање монитора. Примена механичке вентилације и одржавање апарата. Нега горњих дисајних путева, трахеостоме и ендотрахеалног тубуса. Исхрана болесника у ЈИЛ, потхрањеност пацијента, стандарди за процену потхрањености, парентерална исхрана, ентерална исхрана, дијетална исхрана. Нега очију. Нега коже, тоалета и нега аноректалне регије. Почетне промене на кожи, декубитус, фактори настанка, клинички знаци, профилакса, лечење. Праћење перисталтике и поступци неге, тренинг мокраћне бешике. Физикална терапија (масажа, активни и пасивни покрети, вежбе дисања. Терминална нега (нега коматозног болесника, констатација смртог исхода, задржавање леша у ЈИЛ-у). Историјат трансфузиологије и примена крви у лечењу. Основни појмови из области генетике крвних група. Критеријуми за избор давалаца крви и хемопродуката. Терапијска примена хемопродуката. Мониторинг болесника у току трансфузије крви или хемопродуката. Дијагноза хеморагијског синдрома. Хемотерапија хемостазних поремећаја. Акутни хиповолемијски шок, синдром масивне трансфузије. Криоконзервација крвних ћелија. Трансфузијске трансмисионе болести. Организација трансфузиолошке службе у мирнодопским условима и условима масовних несрећа.
Практична настава: Организација, опрема и кадрови ЈИЛ-а. Врсте пацијената који се у њему лече, пријем болесника у ЈИЛ, процена тежине болести, стандарди. Нега горњих дисајних путева, усне дупље, трахеостоме и ендотрахеалног тубуса. Парентерална и ентерална исхрана болесника. Нега очију (чишћење и пребрисавање, укапавање капи и стављање масти за очи). Нега коже, тоалета и нега аноректалне регије. Праћење перисталтике и поступци неге, тренинг мокраћне бешике. Физикална терапија. Терминална нега.
Литература 1. Стојадинов-Илић М., Јашовић Б., Исаковић Љ., Здравствена нега у интерној медицини, (измењено и допуњено издање), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2021. ИСБН 978-86-87255-64-7 2. Стојадинов-Илић М., Секулић А., Јашовић Б., Здравствена нега (измењено и допуњено издање), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2021. ИСБН 978-86-87255-58-6 3. Стојадинов-Илић М., Здравствена нега у интерној медицини, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2018. ИСБН 978-86-87255-40-1 4. Митић С., Општа медицина: основна знања о болестима, дијагностици и терапији, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2012. ИСБН 978-86-87255-24-1 5. Мијић Р., Интерна медицина, скрипта, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2009. 6. Нунић Н., Водич кроз ургентну медицину, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2008. ИСБН 978-86-87255-08-1 7. Vojvodić, Svetlana, Grujić, Jasmina, Budakov Obradović, Zorana, Transfuziologija, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2023. 8. Ристић, Иван Д., Ургентни приручник за лекаре, 5. изд, И. Д. Ристић, Београд, 2022. 9. Popović, Stevan, Interna medicina. [Књ.] 2, Nefrologija, klinička imunologija, hematologija, transfuziologija, Medicinski fakultet, Novi Sad, 2022 10. Anđelić, Slađana, ABCDE u urgentnoj medicini, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2020. 11. Ковач М., Балинт Б., Богдановић Г., Базична и клиничка трансфузиологија, Дата статус, Београд, 2020. 12. Lukić, Vojislav, i sar. Bazična i klinička transfuziologija, Medicinski fakultet Univerziteta, Beograd, Akademska misao, Beograd, 2020. 13. Калезић и сар., Иницијални третман ургентних стања у медицини (2. измењено и допуњено издање), Медицински факултет Београд 2016. 14. Масивна трансфузија: национални водич. Републичка стручна комисија за трансфузиологију. Београд. Медицински факултет Универзитета, ЦИБИД, 2005. 15. Балинт Б., и сар. Трансфузиологија. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2004.

Број часова активне наставе: 7	Теоријска настава: 4	Практична настава: 3	
Методe извођења наставе:			
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, анализа и дискусија, демонстарција.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра			
Врста и ниво студија: Струковне специјалистичке студије			
Назив предмета: Технике инструментирања			
Наставник: Игор Пљеша			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: /			
Циљ предмета: Оспособљавање студента за инструментирање у општим и специјалним хируршким гранама кроз наставу оперативних техника и техника инструментирања.			
Исход предмета: Студент је оспособљен за овладавање техникама инструментирања у свим хируршким гранама, односно да непосредно да инструментира типичне операције у свакој области хирургије.			
Садржај предмета			
Теоријска настава: Асепса и антисепса, стерилизација, принцип рада у операционом блоку. Оперативне технике и технике инструментирања у општим и специјалним хируршким гранама. Лапароскопска хирургија. Трансплантација органа и ткива.			
Практична настава: Практична настава се реализује у склопу операционог блока где постоје операционе сале свих области хирургије са централном стерилизацијом и стерилизацијом по салама.			
Литература			
1. Војиновић М., Здравствена нега у хируршким гранама, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2018. ИСБН 978-86-87255-39-5			
2. Војиновић М. Хирургија са ортопедијом, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2014. ИСБН 978-86-87255-28-9			
3. Митић С., Здравствена нега у хирургији, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2013. ИСБН 978-86-87255-27-2			
4. Thompson, Matea (ur.) Zdravstvena njega kirurških bolesnika-opća, Profil Klett, Zagreb, 2023			
5. World Health Organization. WORLD ALLIANCE FOR PATIENT SAFETY.IMPLEMENTATION MANUAL WHO SURGICAL SAFETY CHECKLIST (FIRST EDITION). SAFE SURGERY SAVES LIVES.Dostupno na: https://www.who.int/patientsafety/safesurgery/tools_resources/SSSL_Manual_finalJun08.pdf?ua= . (10.06.2019.)			
6. Mehmedagić, Indira i sar. Instrumentarij u hirurškim disciplinama, Evropski univerzitet "Kallos", Tuzla, 2018.			
7. USMS, Sterilization Methods for Surgical Instruments, Fort Mill: US Medical Systems, 2017			
8. Mehmedović I. Osnovi instrumentiranja u hirurgiji. Tuzla: „OFF-SET“ Tuzla; 2016.			
9. B. Kozina, Sestrinstvo i posebnosti perioperacijske skrbi u operacijskoj dvorani, Zagreb: Medicinski fakultet u Zagrebu, 2015.			
10. Шушак С., Основе хирушког инструментирања, Паневропски универзитет „Апеирон“, 2012.			
11. Игњатовић Д., Принципи хирургије, Висока медицинска школа струковних студија, Туприја, 2012.			
12. Švrakić, Suvada; Šemić, Emina; Pindžo, Mehmedalija Vodič za sestre i tehničare instrumentare, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo: Institut za naučnoistraživački rad i razvoj Kliničkog centra Univerziteta, Sarajevo, 2010.			
13. Smeltzer S. C., Bare B. G., Hinkle J. L., Cheever K.H. Brunner & Suddarth`s Textbook of Medical – Surgical Nursing. Twelfth edition. Philladelphia: Lippincot Williams and Wilkins; 2010.			
14. Jagoda Stojiljković, Anita Stojiljković Tehnike instrumentiranja Naša knjiga, Lapovo, 2010			
Број часова активне наставе: 8		Теоријска настава: 4	Практична настава:4
Методe извођења наставe			
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, вежбе, индивидуални рад, рад у паровима и групама, демонстрација, решавање проблем ситуације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковна медицинска сестра		
Назив предмета: Палијативно збрињавање		
Наставник: Тања Продовић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 9		
Услов: /		
Циљ предмета: Увођење студената у филозофију и праксу палијативног збрињавања и развој знања, вештина и ставова потребних за делотворно и саосећајно учешће у пружању палијативног збрињавања.		
Исход предмета: Студенти ће бити у стању да јасно дефинишу кључне вредности у палијативном збрињавању, укључујући и квалитет живота и да разумеју ставове друштва према табуима као што су сида и умирање, идентификују најчешће симптоме који се јављају у последњим часовима живота пацијената, сачине план здравствене неге и примене у пракси, пруже подршку пацијенту и његовој породици.		
Садржај предмета		
Теоријска настава:		
Филозофија и пракса палијативног збрињавања, смрт и умирање у друштву, квалитет живота: модел биопсихосоцијалног збрињавања, културолошки и друштвени аспект болести, смрти и туговања. Контрола симптома: кожа, слузокожа, усна дупља, лимфедем, бол и врсте боли, инструменти за процену бола, контрола бола-аналгетички „принцип“, СЗО... Опоиди, коришћење и едукација пацијената. Терминална фаза болести и смрт. Контрола симптома у последњим часовима живота, пружање подршке умирућем пацијенту и његовој породици. Брига о телу преминулог. Пружање подршке током периода туговања и ожалостљивости непосредно након смрти пацијента. Спровођење ПЗН у палијативном збрињавању, комуникација, модели комуникације, саопштавање лоших вести, поступање у случају емотивних излива, улога и одговорност различитих чланова тима, етичка питања у палијативном збрињавању.		
Практична настава:		
Упознавање студента са организацијом хосписа, кућне неге и кућног лечења и одељења за палијативно збрињавање. Спровођење процеса здравствене неге у палијативном збрињавању кроз: итврђивање потреба, дефинисање сестринских дијагноза и колаборативних проблема, израда плана неге, спровођење плана и евалуација неге. Спровођење свеобухватне процене бола. Успостављање комуникације са пацијентима и породицом. Спровођење терапеутских комуникација. Упознавање са функционисањем тимова у болницама и приликом кућне посете. Идентификовање питања везаних за палијативно збрињавање код специфичних група као што су старији људи, деца, пацијенти са неуролошким проблемима, пацијенти оболели од рака.		
Литература		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бановић С., Основи онкологије, (Ауторизована скрипта), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2016. 2. Бановић С., Основи здравствене неге у онкологији са палијативним збрињавањем, (Ауторизована скрипта), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2014. 3. Бановић С., Здравствена нега у онкологији (Ауторизована скрипта), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2013. 4. Бановић С., Онкологија, (Ауторизована скрипта), Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2012. 5. Ђорђевић, Маја, Богичевић, Мижодраг, Дакловић, Милјана, Кликовач, Тамара, Приручник из палијативног збринјаванја за медицинске сестре, BELhospice, Beograd, 2024. 6. Ромић, Предраг, Синановић, Шћепан, Палијативно збрињавање, Висока медицинска школа струковних студија "Милутин Миланковић", Београд, 2022. 7. Babović, Marija i sar. Pristup uslugama dugotrajne nege u Srbiji, Crveni krst Srbije, Beograd, 2022. 8. Karakteristike palijativnog zbrinjavanja u Republici Srbiji: analiza i preporuke, Caritas, Šabac, 2020. 9. Marija Ljubičić Palijativna zdravstvena njega, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2020. 10. Деспотовић, Миле, Деспотовић, Милена, Антић Љиљана, Хаџивуковић Наталија, Крстић Никола, Деспотовић Миљана, Палијативно збрињавање, М. Деспотовић, Јагодина, 2020. 11. Љубичић М., Палијативна здравствена нега, Дата статус, 2020 12. Walshe, Catherine, Preston, Nancy, Johnston, Bridget, Palliative care nursing: principles and evidence for practice, Open university press: McGraw-Hill Education, London, 2018 13. Врдољак Е., Белац И., Кусић З., Гуѓић Д., Јуретић А., Клиничка онкологија 3, обновљено и измијењено издање, Медицинска наклада, 2018. 14. Група аутора, Приручник за палијативно збрињавање, Europe Aid, 2013. 15. Бошковић С., Здравствена нега у онкологији. Висока здравствена школа струковних студија у Београду, 2012. 16. Илић М., и сар., Малигни тумори - одабрана поглавља, Медицински факултет Крагујевац, 2012. 17. Ђурђевић С., Кесић В., Гинеколошка онкологија, Удружење за гинеколошку онкологију Србије. Нови Сад, 2009. 18. Јовановић Д., и сар. Основи онкологије и палијативна нега онколошких болесника. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2008. 		
Број часова активне наставе: 8	Теоријска настава: 4	Практична настава: 4
Методе извођења наставе		
Предавање, илустровано предавање, интерактивне групе, вежбе, дискусија, анализа случаја (проблемских ситуација).		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Специјалиста струковни санитарно-сколошки инжењер		
Назив предмета: Пословни енглески језик		
Наставник: Александра Маливук		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: /		
<p>Циљ предмета: Унапредити језичке компетенције и кључне језичке вештине (писање, говор, читање и слушање) и свеукупну писмену и усмену комуникацију на енглеском језику у пословном окружењу; разумевање различитих врста пословне кореспонденције и овладавање вештинама пословне кореспонденције на енглеском језику; стицање самопоуздања у вербалној комуникацији са страним пословним партнерима у различитим пословним ситуацијама; стицање рутине приликом писања пословних писама, е-мејлова и сл, у телефонској комуникацији; развијање способности за разумевање и писање пословне документације; оспособљавање за писање кратких пословних извештаја, закључака, понуда, планова и сл.</p>		
<p>Исход предмета: Након успешно савладаног курса студенти ће моћи да: објасне и примене основне стручне појмове у области пословања; концизно и јасно комуницирају у пословном окружењу; ефикасно комуницирају на пословним састанцима; расправљају о темама из области бизниса; усмено презентују различите теме; аргументују своје мишљење на убедљив и асертиван начин; напишу биографију, извештај, допис, е-мејл, записник, пословну понуду, пословни план и сл. на енглеском језику; направе сажетак и интерпретирају стручне текстове на енглеском језику; прилагоде садржај (излагања, презентације и сл.) сврси, контексту и публици; пронађу прави стил и тон приликом писмене односно вербалне комуникације у пословне сврхе; преводе текстове и документацију пословног карактера; примењују адекватне граматичке конструкције у у реалним ситуацијама у области пословања.</p>		
<p>Садржај предмета:</p> <p>Теоријска настава: Усвајање појмова и кључног вокабулара пословног енглеског језика коришћењем и обрадом текстова и других аудио-визуелних материјала који покривају следеће теме: Пословно окружење. Култура пословања. Организација, структура и врста предузећа. Врсте послова. Типови запослених. Стереотипи. Зарада и друге врсте примања. Пословни састанци. Вођење телефонских разговора. Финансије. Банкарство. Тржиште. Социјализација. Тражење посла, запошљавање и престанак радног односа. Интервју. Одмори, боловања и друга одсуства. Услови рада. Унапређења. Проблеми на послу. Конфликти. Повреде радне обавезе. Пословна етика. Електронско пословање. Информационе технологије. Менаџмент. Маркетинг. Оглашавање. Продаја. Интеркултурални односи и интеркултурална комуникација. Међународно пословање. Вештине преговарања. Невербална комуникација – говор тела. Држање презентације. Пословна кореспонденција. Пословно писмо. Захтеви. Жалбе. Упити. Понуде. Уговори. Биографија.</p> <p>Упоредо се обнављају, утврђују и допуњују знања релевантних граматичких категорија и језичких структура неопходних за постизање циља овог предмета као што су глаголски систем, именичка група, реченица, творба речи. Идиоми, фразе, изрази, колокације и метафоре које се користе у пословном енглеском језику. Пословни жаргон. Формални vs. неформални језик.</p> <p>Практична настава: Читање и анализа одабраних стручних текстова. Пасивно и активно слушање на бази тонских записа и мултимедијалних средстава. Репродукција прочитаног или преслушаног материјала. Писмене вежбе. Писмени и усмени превод. Излагање на задату тему, Функције – описивање, упоређивање, дискутовање/аргументација, слагање/неслагање, изражавање објективног/субјективног става, постављање директних питања, коришћење индиректних питања у љубазном обраћању и др. Понуде, молбе, захтеви, упутства, препоруке, жалба и одговор на жалбу, попуњавање формулара и анкета, писање биографије, пословног писма, кратког пословног плана, извештаја, држање презентације.</p>		
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маливук А, EXPRESS YOUR ENGLISH SELF – handbook, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „ВИСАН“, Београд, 2012. ИСБН: 978-86-87255-22-7 2. Маливук А. EXPRESS YOUR ENGLISH SELF – workbook, Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „ВИСАН“, Београд, 2012. ИСБН: 978-86-87255-23-4 3. Mandić-Ivković, Ana, English for business communication, with grammar, engleski jezik 2, 7. izd, Beogradska akademija poslovnih i umetničkih strukovnih studija, Beograd, 2024. 4. Milivojević, Vesna, Moretić-Mičić, Snežana, Petrić, Krana, Radulović, Vladimir, Business English with correspondence. 1, 2nd ed, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2024. 5. Moretić-Mičić, Snežana, Petrić, Krana, Milivojević, Vesna, Business English With Correspondence 2, 5th ed, Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo, Beograd, 2024. 6. Stefanović, Tamara, Kažanegra-Veličković, Ana, Vukčević, Vanja, Focus on business English in use, 9th ed, Beogradska akademija poslovnih i umetničkih strukovnih studija, Beograd, 2023. 7. Raymond Murphy, ENGLISH Grammar in Use Pre-intermediate, Cambridge University Press, 2010. 8. Thomson AJ, Martinet AV. A Practical English Grammar, Oxford University Press, 1986. 9. Varieties of English, by H. L. B. Moody, Longman, 1970. 10. The English We Use, by R. A. Close, Longmans, 1961. 		
Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
<p>Метод извођења наставе: Метод активног учења. Комуникативан приступ (рад у малим групама, рад у паровима). Дискусија. Мини пројекти.</p>		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе:	поена	Завршни испит:	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра			
Назив предмета: Комуникајске вештине			
Наставник: Марко Војводић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: /			
Циљ предмета: Да студент активном партиципацијом у процесу наставе, овлада знањима из области комуникација, у циљу стицања комуникационе компетентности и потребних вештина за професионални рад у интеракцији са корисницима услуга у интерперсоналној комуникацији, у тимском раду и односима с јавношћу.			
Исход предмета: Студент ће усвојити знања и овладати вештинама комуникације и на тај начин ће се оспособити да комуницира на конструктиван начин у здравственом тиму, на релацији дијаде и у ширем окружењу.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Појам и значај комуникације, врсте и чиниоци комуникације, сметње у комуникацији, социјално – психолошки аспекти комуникација, стилови у комуникацији, невербална комуникација, покрет тела, комуникација у здравству, основни типови пацијената, специјални учесници комуникације у здравству, конфликти и преговарање, стратегије за решавање сукоба, мобинг, етика и комуникација Практична настава: Обрада наставних садржаја из теоријске наставе кроз практичну наставу.			
Литература			
1. Павловић С, Војводић М. Комуникајске вештине, Висока здравствено–санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, 2019. ИСБН 978-86-87255-46-3			
2. Лекић С, Мандић С. Пословне комуникације, Београдска академија пословних и уметничких струковних студија, Београд, 2024.			
3. Ресић Лј. Poslovna komunikacija: priručnik za vežbe, Akademija tehničko-umetničkih strukovnih studija "Beograd", Beograd, 2024.			
4. Плојовић Ш, Милетић Ј, Вукадиновић М. Пословна комуникација, ИТС, Београд, 2023.			
5. Кнежевић Ј, Стевановић АМ. Komunikacijske veštine: zbirka psiholoških vežbi Subotica, Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača i trenera, 2023.			
6. Savić S, Golubović GZ, Knežević M, Šorđan Z, Krivokapić Ž. Komunikologija u zdravstvu, (udžbenik za studente visokih zdravstvenih škola strukovnih studija) Beograd, Visoka zdravstvena škola strukovnih studija "Medika", 2023.			
7. Petrović D. Sociologija e-komunikacija Beograd, Univerzitet, Saobraćajni fakultet, 2022.			
8. Arsić S. i sar. Uvod u kliničku praksu, komunikacija u medicini, Niš, Medicinski fakultet Univerziteta, 2022.			
9. Добријевић Г. Пословно комуницирање и преговарање, Универзитет Сингидунум, Београд, 2021.			
10. Lloyd MA, Bor R, Noble L. Clinical communication skills for medicine 4th ed. Elsevier, cop, Edinburgh, 2019.			
11. Војанић Ж, Франчешко М, Неделjkовић Ј, Умеће комуницирања, Нови Сад, Факултет за правне и пословне студије "Dr Lazar Vrkatić", 2019.			
12. Петровић Д., Умешност комуницирања, Слио, Београд, 2019.			
13. Стојановић-Прелевић И. Пословна комуникација и етика, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, 2018.			
14. Јањић В, Петровић М. Вештина комуникације у здравству, Факултет медицинских наука, Универзитет у Крагујевцу, 2017.			
15. Игњатовић Ристић Д., Петровић, М., Вештина комуникација са особама старије животне доби, у зборнику Вештина комуникације у здравству, Крагујевац, 2017.			
16. Херман Е.Е.Визуелна интелигенција, Београд, 2017.			
Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3	
Методе извођења наставе			
Облик наставе: фронтални, групни и тандемски; Методе - усмено излагање, разговор- расправа, играње улога, креативне радионице, метод практичних активности студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.	
семинар-и	20		

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра	
Назив предмета: Стручна пракса	
Наставници: Милош Војиновић, Бојан Јашовић	
Статус предмета: обавезан	
Број ЕСПБ: 8	
Услов:	
Циљ предмета: Стицање примењених знања и развијање способности клиничке неге у здравственим установама свих нивоа здравствене заштите, као и постизање што вишег степена професионалне самосталности.	
Исход предмета: Студент треба да, по завршеној стручној пракси, буде оспособљен за самостални рад у оквиру здравствене и клиничке неге. Студент ће бити оспособљен за тимски рад. Биће у стању да препознаје своју улогу у тиму и да преузме одређени број задатака од наставника одговорног за стручну праксу - ментора. Кроз стручну праксу студент се оспособљава да теоријско и практично знање прошири и интегрише у динамичне процесе који се одвијају на релацији здравствени радник – корисник.	
Садржај предмета: Укупан број часова стручне праксе је 60 и не улази у укупан број недељних часова активне наставе. Стручна пракса бодује се са укупно 8 ЕСПБ. Стручна пракса се обавља у релевантним наставним базама Школе. Да би студент стекао ЕСПБ за стручну праксу потребно је да савлада практичан рад специјалисте струковне медицинске сестре који обухвата следећа сегменте: Током стручне праксе студент, кроз интегрисане активности, примењује знања и вештине које је стекао изучавањем садржаја стручно-апликативних предмета. Студент унапредује практичне вештине клиничке праксе специфичне за интензивну негу, палијативну негу, здравствену негу у хируршким и интернистичким гранама као и вештине потребне за рад медицинске сестре приликом ургентних стања и инструментирања и контроле интрахоспиталних инфекција. Студент ће кроз стручну праксу да евалуира стечена знања и на основу критичког размишљања и етичких одлука да донесе исправан суд о својој професији и себи лично, а све кроз обављање задатака и интервенција у које се максимално укључује.	
Број часова: 60	
Методe извођења: Укључивање у процес рада наставне базе, консултације и писање дневника стручне праксе у коме студент описује активности и послове које је обављао за време стручне праксе. Самосталан рад у наставним базама школе, здравственим установама од примарних до терцијарних, као и на терену у зависности од врсте активности коју обавља уз стални надзор наставника и сарадника који воде те предмете. Методе су условљене проблемима и потребама у сектору здравства, здравствене и клиничке неге, а специјалиста струковна медицинска сестра најчешће користи: * разговор, дискусија * интервју * здравствено-васпитни рад * демонстрација * припрема услова за извођење адекватних процедура и праћење истих у домену здравствене и клиничке неге, промоције здравља, организације здравствене службе * континуирани мониторинг * рад у оквиру важећих стандарда здравствене и клиничке неге * правилно вођење документације	
Оцена знања (максимални број поена 100) За стручну праксу студент не добија оцену, али у току обављања стручне праксе под руководством ментора добија предвиђене ЕСПБ поене.	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Специјалиста струковна медицинска сестра
Назив предмета: Завршни рад
Наставник или наставници задужени за организацију завршног рада: Избор студента
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: положени сви испити предвиђени планом и програмом специјалистичких струковних студија
<p>Циљ предмета: Оспособљавање студента да примени основна, стручна и стручно-апликативна знања и методе за решавање конкретних проблема у оквиру изабране теме завршног рада. У оквиру завршног рада студент, проучавајући доступну литературу, истраживачким или практичним радом изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим начинима његовог решавања. Такође, студент се обучава да напише завршни рад, презентује га у задатом року и дискутује о раду са стручним лицима.</p>
<p>Исход предмета: Студент је оспособљен да, на основу стечених знања и вештина током студирања, уради истраживачки рад из стручно-апликативних области које чини његову будућу праксу, и да га презентује пред компетентном комисијом. Студент стиче могућност да разуме и утиче на промене које се дешавају код човека у здрављу и болести. Студент се оспособљава да прати и учествује у професионалној пракси, да истражује и предлаже новине у области здравства, здравствене и клиничке неге.</p>
<p>Садржај предмета: Када студент испуни услов (положени сви испити) опредељује се за стручно апликативну област из које жели да ради завршни рад. Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме он практично примењује методологију истраживања у области за коју се определио. Студент бира ментора и упућује се у одговарајућу наставну базу где ће обавити истраживање. Ментор помаже студенту и усмерава га приликом:</p> <p>а. опредељивање за стручно-апликативну област из које ће радити завршни рад б. избора и формулисања теме из жељене стручно-апликативне области в. избора метода истраживања г. анализе и обраде добијених резултата д. израде завршног рада на основу резултата добијених у пракси кроз процес истраживања и упоређивања са објављеним подацима на исту тему ђ. избора литературе е. повезивања теорије и праксе у улози специјалисте струковне медицинске сестре</p> <p>Предвиђен број часова за завршни рад је 90 часова (45 истраживачки рад+45 израда и одбрана)</p> <p>Завршни рад – истраживачки рад (45 часова): По завршеном истраживању студент припрема завршни рад у писменој форми. Поглавља завршног рада су:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Увод • Циљ • Материјал и методе • Резултати • Дискусија • Закључак • Литература <p>Завршни рад – израда и одбрана (45 часова): Одбрана рада састоји се од усменог презентовања рада од стране студента, постављања питања од стране чланова комисије и одговора студента на постављена питања</p>
<p>Литература: Литература у складу са изабраном темом</p>
<p>Методe извођења наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • анализа постојеће праксе; • одабир популације и узорка; • дескриптивна метода; • опсервационе методе (анализа документације, анкета, интервју, систематско и/или тренутно посматрање и др.); • експерименталне методе; • статистичке методе; • метода случаја (Case study).

Када се студент определи за стручно-апликативну област из које жели да ради завршни рад и одабере ментора, он од стране школе добија потребну документацију и бива упућен у наставну базу где ће обавити истраживање. Истраживање се спроводи од стране студента уз контролу ментора и сарадника. Током израде завршног рада, ментор даје неопходна упутства студенту, упућује га на одређену литературу, помаже при избору метода истраживања, анализе и обраде добијених резултата, извођењу правилних закључака и др. У оквиру овог дела завршног рада студент обавља додатне консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме завршног рада. Студент и сарадник поштују етичке принципе у процесу истраживања.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Елементи за оцењивање завршног рада обухватају квалитет, стручну заснованост и актуелност писаног рада, као и оцену усмене одбране рада. Оцена завршног рада улази у укупну просечну оцену успеха студента. Одбрањен завршни рад се оцењује оценом од 6 (шест) до 10 (десет).

Оцена на завршном раду представља збир бодова добијених за:

Завршни рад – истраживачки рад

- процес истраживања и упоређивање резултата добијених у пракси са објављеним подацима на исту тему - **35 поена**
- коректно обрађена литература и статистички обрађени подаци - **15 поена**

Завршни рад – израда и одбрана

- писање рада - **10 поена**
- презентовање рада - **20 поена**

одговоре на питања у вези са темом пред комисијом - **20 поена**